

БОРОТЬБА ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ КОРЕЇ

*Вікторія Бондарєва,
Донецька обл.*

Навчальний предмет. Навчальний курс за вибором «Республіка Корея: історія дива на річці Хан»

Вікова група. 10 клас

Очікувані результати:

Знати: — називати дати прийняття Декларації незалежності Кореї, Рух 1 березня;

- відтворювати одержану інформацію.

Розуміти: — пояснювати поняття «націоналізм», «Рух 1 березня», «борці за незалежність»;

- описувати вплив колоніальної політики уряду Японії на розвиток руху за незалежність Кореї.

Уміти: — визначати особливості руху за незалежність Кореї;

- порівнювати методи боротьби за незалежність Кореї з іншими державами на прикладі Індії;
- характеризувати становище корейців під час японського колоніального правління.

Час: 45 хвилин

Задум заняття. Ідеологічний тиск та асиміляційна політика Японії спричинили в Японії спротив в інтелектуальному середовищі корейців. Тому доцільно побудувати урок на аналізі різних історичних джерел. Урок будується на 3 сюжетах: 1 — корейський етнічний націоналізм, 2 — рух 1 березня 1919 року, 3 — тактики боротьби за незалежність Кореї.

Внутрішньопредметні зв'язки.

1. Всесвітня історія. 9 клас. Розділ 3. Модернізація країн Європи та Америки в останній третині XIX — на початку XX ст. Пробудження Азії. Японія та Китай в останній третині XIX — на початку XX ст.
2. Всесвітня історія. 10 клас. Розділ I. Передумови Першої світової війни. Розділ II. Повоєнне облаштування світу.
3. Громадянська освіта. 10 клас. Розділ 3. Людина в соціокультурному просторі.

Організація учнівської діяльності. Учні на уроці починають працювати з сюжетом 1 — асоціативний куш до поняття «націоналізм» з метою з'ясування та розуміння поняття, далі об'єднуються у групи для виконання завдання. Сюжет 2 побудований на груповій роботі учнів, діти працюють з різними історичними джерелами та з'ясовують особливості руху за незалежність Кореї. Сюжет 3 побудований на парній роботі учнів, де з'ясовують та підсумовують вклад борців за незалежність Кореї.

Оцінювання.

На початку уроку учні кидають віртуальний кубик з питаннями «Хороший початок», після заняття учні кидають віртуальний кубик «Підсумування».

Вправа «Асоціативний куш» — 2 б (оцінює учитель).

Сюжет 2 — групова робота з документами — 6 балів (повнота відповіді — 2 б., робота з документами — 2 бали, робота у групі — 2 б.).

Сюжет 3 — робота у парах — 3 бали (взаємооцінювання — учні оцінюють роботу один одного, повнота відповіді — 1 бал, робота з документом — 1 б., заповнення бланку — 1 б.).

Рефлексія — 1 бал (оцінює учитель).

Змістовні наголоси.

Людиноцентричний — увага до людини в різних її проявах, її поведінкових мотивацій, відкриття зв'язку між формуванням особистісних цінностей і розвитком суспільства.

Антиімперський — вивчення впливу японського панування на суспільне життя і пересічних громадян Кореї, актів і рухів спротиву цій політиці подолання її наслідків.

Проблеми, що розв'язується.

Корейський рух за незалежність, особливості Руху 1 березня 1919 року.

Ресурси.

1. Декларація незалежності Кореї. Вікіпедія: вільна енциклопедія. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%94%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%BD%D0%B5%D0%B7%D0%B0%D0%BB%D0%B5%D0%B6%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96_%D0%9A%D0%BE%D1%80%D0%B5%D1%97 (дата звернення 28.04.2025).
2. Матеріали до курсу. Тема 2. Боротьба за незалежність «Республіка Корея: історія дива на річці Хан». URL: <https://novadoba.org.ua/korea/tema-2/theme-2.php> (дата звернення 28.04.2025).
3. Полянський П.Б. Всесвітня історія. Рівень стандарту. Повторне видання. 10 клас. К.: Грамота, 2023. URL: <https://uahistory.co/pidruchniki/world-history-10-class-2023-polyanskii-standard-level-reissue/> (дата звернення 28.04.2025).
4. Програма навчального курсу за вибором учнів профільної загальноосвітньої школи (10–11 класи) «Республіка Корея: історія дива на річці Хан»(17 годин)/ К Баханов, С. Троян, С. Баханова. Рівне: Волинські обереги, 2024. URL: <https://novadoba.org.ua/korea/docs/Programa-UKR.pdf> (дата звернення 28.04.2025).

5. Сін Че Хо. Вікіпедія: вільна енциклопедія. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Shin_Chae-ho (дата звернення 28.04.2025).
6. Формувальне оцінювання. Підсумки. Вправа. URL: <https://wordwall.net/uk/resource/51807416/%d1%83%d1%81%d1%96-%d0%bf%d1%80%d0%b5%d0%b4%d0%bc%d0%b5%d1%82%d0%b8/%d1%84%d0%be%d1%80%d0%bc%d1%83%d0%b2%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%b5-%d0%be%d1%86%d1%96%d0%bd%d1%8e%d0%b2%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d0%bf%d1%96%d0%b4%d1%81%d1%83%d0%bc%d0%ba%d0%b8> (дата звернення 28.04.2025).
7. Формувальне оцінювання. Хороший початок. Вправа. URL: <https://wordwall.net/uk/resource/51807109/%d1%84%d0%be%d1%80%d0%bc%d1%83%d0%b2%d0%b0%d0%bb%d1%8c%d0%bd%d0%b5-%d0%be%d1%86%d1%96%d0%bd%d1%8e%d0%b2%d0%b0%d0%bd%d0%bd%d1%8f-%d1%85%d0%be%d1%80%d0%be%d1%88%d0%b8%d0%b9-%d0%bf%d0%be%d1%87%d0%b0%d1%82%d0%be%d0%ba> (дата звернення 28.04.2025).

Сценарій уроку

Сюжет 1. Корейський етнічний націоналізм

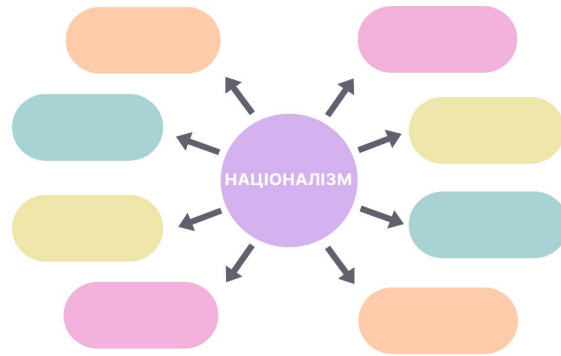
(Час 15 хв.)

Вправа «Хороший початок». Учні кидають віртуальний кубик з запитаннями та відповідають на них.

Питання на гранях кубика:

1. Що тебе зацікавило в цій темі?
2. Як ти поясниш іншій людині важливість цієї теми?
3. Про що, на твою думку, буде це заняття?
4. Які у тебе є запитання, пов'язані з темою?
5. Що ти вже знаєш про цю тему?
6. Де шукати інформацію на цю тему?

Вправа «Асоціативний куш» до поняття «Націоналізм»

Робота у групах. Метод «Пронумеровані і згуртовані»

Крок 1. Учні об'єднуються у групи по 4 учні і кожен дістає номер від 1 до 4.

Крок 2. Групи одержують однакове завдання від вчителя.

Крок 3. Група працює над завданням, кожен учень має знати відповідь. Після спливу часу, учитель називає випадкове число від 1 до 4.

Крок 5. Учні з цим номером відповідають одночасно, використовуючи записи.

Завдання для учнів.

1. Опрацювати додатковий матеріал про діяльність Сін Чен Хо (додаток 1).
2. Заповнити шаблон.
3. Доповісти про результати роботи групи.

Сюжет 2 — Рух 1 березня 1919 року (час 15 хвилин)

Завдання № 1. Робота з документом. «Звернення Комітету незалежності Кореї до Президента Вудро Вільсона» (Пекін, 29.02.1919 р.). Учні і далі продовжують працювати у групах.

Учні отримують і опрацьовують документ (додаток 2), дають відповіді на запитання.

Завдання до документу.

1. Що це за документ?
2. Хто автор документу?
3. Чи був автор очевидцем того, що сталося?
4. У документі повідомляється про ситуацію в країні чи документ містить погляди, висновки і рекомендації?
5. Чи намагаються дати об'єктивний і осмислений опис того, що сталося?
6. Чи є в документі які-небудь твердження чи фрази, які свідчили б про уподобання чи упередження щодо певної групи людей?
7. Чи є в тексті факти, що дозволяють вам вважати цей документ достовірним джерелом?

Вчитель з учнями підбивають підсумки роботи з документом.

Завдання № 3. Робота з документом «Декларація незалежності 1 березня 1919 року» (додаток 3)

Учні опрацьовують документ.

Запитання

1. Визначіть 5 ключових позицій Декларації.
2. Яке значення мала Декларація для населення?
3. Чи могла бути реалізована ця Декларація?

Учні відповідають за випадковим номерам, який назвав учитель.

Вправа «Кола Вена»(додаток 4)

Завдання для учнів.

1. Опрацювати документи.
2. Порівняти методи боротьби «Руху 1 березня» у Кореї та Гандизм у Індії.
3. Заповнити спільне і відмінне, заповнивши шаблон «Кола Вена».

Після виконання вправи учитель та учні підбивають підсумки роботи.

Сюжет 3 — Тактики боротьби за незалежність Кореї (15 хвилин)

Робота у парах. Ментальна мапа «Корейські борці за незалежність»

Завдання для учнів

1. Опрацювати документи (додаток 5)
2. Створити ментальну мапу з персоналій.
3. Після роботи учні звітують про результати своєї роботи.

Рефлексія

Вправа «Я знаю про боротьбу Кореї...»

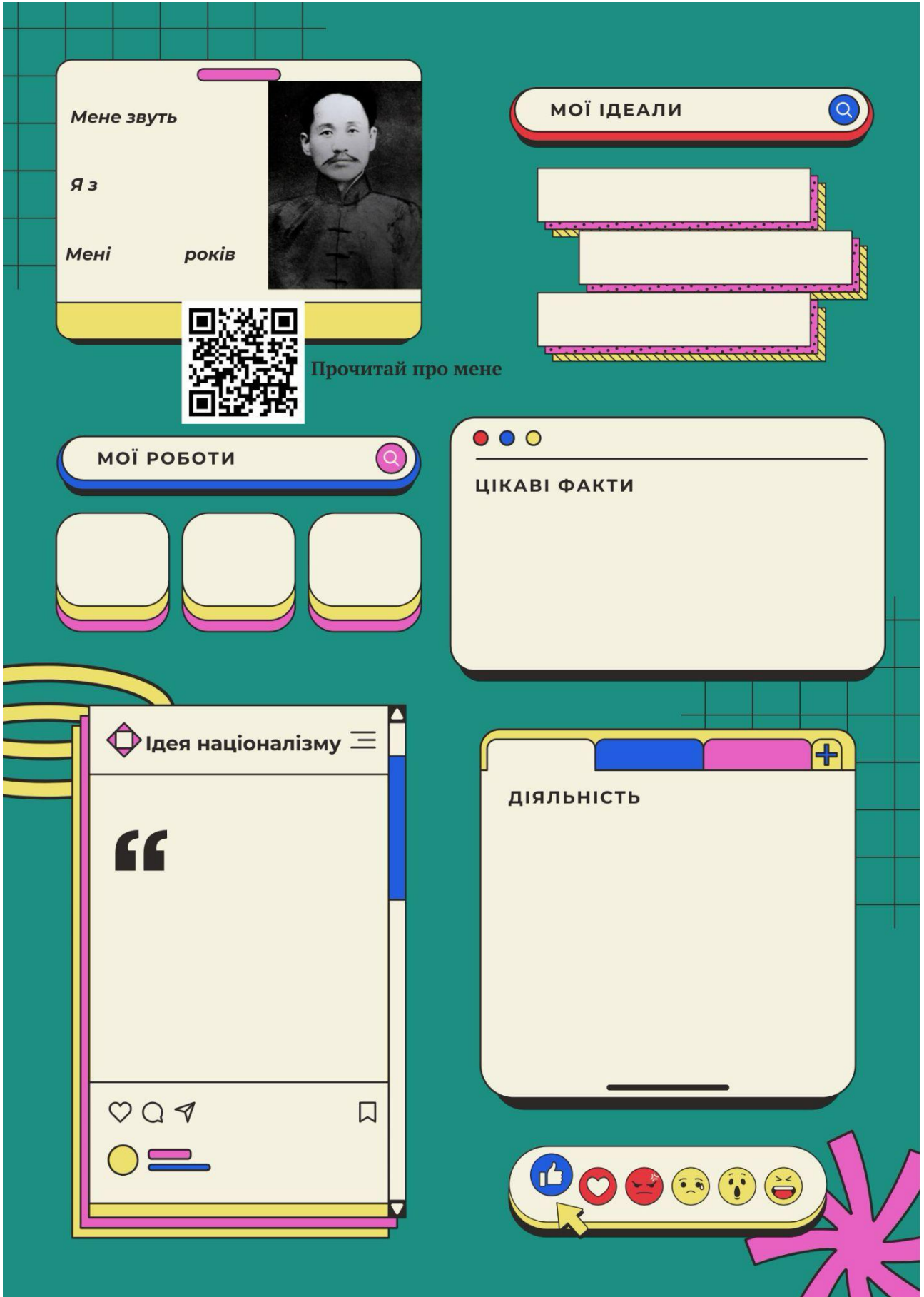
Учні по чергово називають поняття або факт, про який дізналися на уроці наступний учень називає попередній факт та додає новий.

Вправа «Підсумування». Учні кидають віртуальний кубик та відповідають на запитання.

Питання на гранях кубика:

1. Що ще ти хочеш дізнатися із цієї теми?
2. Що в цій темі було для тебе важливим?
3. Як ти використаєш цю тему в житті?
4. Що із цієї теми слід запам'ятати?
5. Як, на Твою думку, найкраще навчити цієї теми?
6. Що в цій темі було для тебе відкриттям?

Додаток 1

Додаток 2

Зі звернення Комітету незалежності Кореї до Президента США Вудро Вільсона (Пекін, 29.02.1919 р.)

«Ваше Високоповажносте! Ми, корейці, вигнанці в Китаї, шанобливо і сльозами на очах, представляємо нашу справу американському міністру в Китаї і просимо його про допомогу від нашого імені. Після насильницького захоплення Кореї Японією корейський народ був майже винищений.

Тепер, з милості Божої, війна в Європі закінчилася, і могутній монстр був знищений. Великий Президент Вашої країни, захищаючи права людини, проголосив, що народ має право на самовизначення.

З глибини своєї знедоленості корейський народ дивиться на нього зі щирою вдячністю і просить Вашу Високоповажність передати Вашому уряду нашу молитву, щоб Мирна конференція взялася за розв'язання проблеми поліпшення становища нашої безголосої нації, яка налічує двадцять мільйонів пригноблених людей.

1. Протягом чотирьох тисяч років після свого заснування корейці були незалежною нацією. Це підтверджується історією.
2. Королівство Корея протягом останніх кількох років свого існування сплачувало данину Китаю місцевими продуктами, але Китай не втручався у внутрішнє управління країною, яка мала власну адміністрацію і була повністю незалежною.
3. Під приводом незалежності Кореї Японія розпочала війну з Китаєм у 1894 та 1895 роках. Симоносекський договір визнав незалежність Кореї, яку також визнали різні іноземні держави. Допомога Японії Кореї була лише приводом до пограбування Кореї.
4. Знову 1904 р., коли Японія вступила у війну з Росією, вона заявила, що війна ведеться за збереження незалежності Кореї.
5. Японія раптово анексувала Корею в 1910 р., знехтувавши національною честю і порушивши договірні зобов'язання. Цей акт був повною зневагою всіх моральних принципів. Це було в епоху, коли сила перемагала, і жодна країна не висловила жодних заперечень чи жалю Кореї».

Додаток 3

3 «Декларації незалежності 1 березня 1919 року»

«Цим ми проголошуємо незалежність Кореї і свободу корейського народу. Ми оголошуємо про це народам світу, щоби продемонструвати принцип рівності людини, і ми передаємо це нашим нащадкам, щоби назавжди зберегти справедливе право нашого народу на самозбереження...

Уперше за свою кількатисячолітню історію наш народ протягом останніх десяти років страждає під чужим пануванням, тиранією і гнобленням, які є спадщиною давнини. Скільки нашого права на життя було пограбовано? Скільки було заборонено нашого духовного поступу?

Наскільки порушено нашу честь і гідність? І скільки ми втратили можливості зробити свій внесок у культурний прогрес світу без нового бачення і творчості?

Якщо ми хочемо заявити світові про наші минулі кривди, звільнитися від наших минулих страждань, усунути майбутні загрози, розвинути нашу національну гідність і благородство, виховати характер окремих громадян, уберегти наших дітей від ганьби, забезпечити повноцінне й щасливе життя нашим нащадкам, то наше перше невідкладне завдання — забезпечити незалежність народу...»

Додаток 4

Зі статті Ніші Масаюкі «1 березня та 4 травня 1919 року в Кореї, Китаї та Японії: До міжнародної історії рухів за незалежність у Східній Азії» (2007)

«Рух 1 березня зародився в сеульському парку Тапголь, який раніше називався Парком пагод, а зараз вважається оазою для людей похилого віку. Відразу за брамою праворуч стоїть величезний кам'яний пам'ятник, на якому викарбувано «Проголошення незалежності Кореї». Наприкінці прокламації з'являються імена 33 осіб із титулом «представники народу».

33 людини, чий імена вказані на пам'ятнику, здалися в поліцію одразу після зачитування прокламації в сусідньому ресторані. Існують різні пояснення їхньої явки з повинною. Дехто каже, що вони здалися, щоби продемонструвати принцип ненасильства, який вони пропагували в прокламації.

Загалом за три місяці по всій Кореї відбулося 1 542 демонстрації. За оцінками, у них узяли участь 2 мільйони людей, або близько 10 відсотків усього населення країни на той час. Тоді корейці не мали свободи зібрань та об'єднань. Не було також засобів масової інформації, щоб донести волю народу.

Як рух за незалежність поширювався по всій країні, коли «представники народу» перебували під вартою в поліції? Шин Йонг Ха, провідний професор жіночого університету Іхве, стверджував, що релігійні організації та школи взяли на себе ініціативу, оскільки вони були єдиними суб'єктами, яким було дозволено проводити мітинги, не повідомляючи про це владу заздалегідь. За словами Шина, копії прокламації та корейські прапори Тхегукгі були заздалегідь поширені по всій країні шкільними вчителями, а також послідовниками чондоїзму, етнічної релігії Кореї, християнства й буддизму. Усі «представники народу», чий імена фігурують у прокламації, також були релігійними лідерами».

Всесвітня історія. Рівень стандарту. Всесвітня історія. Повторне видання. 10 клас. Полянський П.Б.

Гандизм — соціально-політичні, релігійні й філософські погляди, назва яких походить від імені засновника — Махатми Ганді; ідеологія національного визвольного руху в Індії.

Ознаки гандизму

- Здобуття незалежності Індії мирним шляхом;
- об'єднання в боротьбі за незалежність індійців під керівництвом Індійського національного конгресу;

- класовий мир, розв'язання конфліктів через арбітраж;
- повернення до витоків духовності, до патріархальних відносин;
- відродження сільської громади, кустарних ремесел, зокрема ручного прядіння та ткацтва (символом гандизму була прядка);
- звернення до релігійних почуттів людей.

Невиконання розпоряджень британської колоніальної адміністрації, ухилення від сплати податків, мирні демонстрації не були для Індії чимось новим. Проте саме М. Ганді перетворив ненасильницькі дії на основний та єдиний засіб досягнення народом омріяної свободи. Цей, за висловом В. Черчилля, «бунтівний факір» був настільки споріднений зі своїм народом, як жодний із політичних лідерів ХХ ст. М. Ганді прагнув поєднати політику й моральність. Незалежність Індії була для нього першим кроком на шляху до сарвадайї («загальне піднесення», «поступ»).

Додаток 5

Зі статті «Хто такі корейські борці за Свободу» (2021)

«Ан Чун Гун (1879– 1910) був активістом, який убив Іто Хіробумі, японського чиновника, призначеного першим генерал-резидентом Японії в Кореї в 1905 році, коли країна перебувала під японською юрисдикцією, але не була формально анексована.

Перед цим він відрізав свій безіменний палець разом з одинадцятьма іншими активістами, що означало обіцянку вбити когось. Власною кров'ю він написав «незалежність Кореї». Пізніше Ан був заарештований за свої дії, ув'язнений у японській в'язниці і страчений наступного року.... Акт патріотизму Ан послужив джерелом натхнення для прихильників і борців за незалежність протягом усієї японської окупації.

Юн Бон Гіл (1908–1932) — корейський активіст руху за незалежність... найбільш відомий тим, що підірвав бомбу, яка вбила кількох японських високопосадовців у шанхайському парку Хонгкю в 1932 році. У листі, залишеному в Кореї, він заявив Корейському патріотичному корпусу, що його мотивацією було «здобути незалежність і свободу нашої країни».

Ан Чан Хо (1878–1938) був активістом боротьби за незалежність Кореї та одним із перших лідерів корейсько-американської емігрантської громади в США. Ан Чан Хо належить до когорти моральних і філософських лідерів Кореї того часу. До й під час японської окупації Кореї Ан закликав до морального й духовного оновлення корейського народу і вирізняв освіту як одну з важливих складових у боротьбі за незалежність.

Кім Гу (1876–1949) — корейський державний діяч, політик і видатний лідер, який присвятив своє життя піднесенню та звільненню рідної країни. Після здобуття країною незалежності був президентом Тимчасового уряду Республіки Корея. Донині прагнення Кіма до красивої і незалежної Кореї пам'ятають завдяки знаменитому вислову: «Якби Бог запитав мене, чого я бажаю, я б без вагань відповів: «Незалежності Кореї...» Мої брати й сестри. Це моє єдине бажання. Я прожив сімдесят років свого життя заради цього бажання, живу заради нього й буду жити лише для здійснення цього бажання».

Юн Донг Джу — видатний корейський поет, який став символом опору під час японської окупації Кореї. Його поезія перейнята глибокими почуттями свободи, справедливості та гідності. Він народився в 1917 р. в місті Кодже (Південна Корея). У 1938 р., після закінчення середньої школи, вступив до вищої школи Інху в Сеулі, а пізніше до Токійського університету, де вивчав англійську літературу і спробував свої сили в поезії. Під час навчання Юн Донг Джу активно долучався до літературного життя Сеула: публікував

свої вірші в літературних журналах та брав участь у поетичних гуртках. У 1943 р. поет був заарештований японськими окупаційною владою за підозрою в злочині проти колоніальної влади й засуджений на два роки ув'язнення. У в'язниці він продовжував писати вірші, сповнені почуттями та спогадами про рідну землю. Поет помер у в'язниці 16 лютого 1945 р. у віці 27 років, не доживши всього кілька місяців до звільнення Кореї. Сьогодні творчість Юн Донг Джу залишається важливою пам'яткою корейської літератури й символом спротиву, боротьби за свободу й гідність.

